Copenhagen

TUGG-TOBAK

Gjord af den mest utvalda, rika, saftiga bladtobak — garanterad absolut ren.

Detta är asken, som gifver eder världens bästa tuggtobak.

HOS ALLA HANDLARE.

ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada-Tidningens prenumeranter äro välkomna att yttra sig i denna avdelning. Följande regler ha vi emellertid sett oss nödsakade att uppställa: (1) Skriv endast på en sida av papperet och med bläck. (2) Skriv så tydligt, kortfattat och på sak gående som möjligt. (3) Undvik hätska utfall mot olika tänkande. (4) Anonyma uppsatser publiceras ej. (5) Diskussion i religiösa ämnen är förbjuden. (6) För i denna avdelning gjorda uttalanden ikläder sig redaktionen intet som helst ansvar. — RED.

ETT TACK

November 1st 1918.

Till S. C. T:s Redaktion,
Winnipeg.

Får vänligast anhålla om plats för nedanstående i Eder ärade tidning.

Till alla i kvinnoföreningen i Venn, Sask., vårt hjärtliga tack, för den stora gåvan av $20.00 som nämnda förening genom mrs. O. A. Anderson tillsänt oss. Och på samma gång vilja vi framföra vårt stora och hjärtliga tack till dem i Venn, som så kärleksfullt bistå våra kära barn, Olivia och Betty, i skolan samt med rika håvor kläda och föda dem. Eder lön blir icke efter.

Vänligen edra gäldenärer
Mrs. och P. A. Larson,
Lac du Bonnet, Man.

FRÅN ANNIEHELD, SASK.

Oktober den 28 1918.

Undertecknads goda föresats var att alldeles för en tid hålla sin penna i styr, men dessa oroliga tider kullkasta månget gott beslut, så även detta.

Jag sade orostider, är det inte det? Man ser tröskmaskinerna slukande årets gröda, tomhet på åkern följer dess spår, men där är något annat som följer tröskmaskinernas spår, det är Björnen; den rovgiriga björnen, vilken märkvärdigt nog varje år vid denna tid visar sig, lurande på sina offer, som skyddsmedels för ett kommande år utlägges nu här minor så inga av dessa odjur våga då visa sig!

Ett annat otyg som ej synes, men däremot förnimmes är den spanska flunsan. Den visar sig vara ännu värre att visa på dörren, ibland hjälper det lite, om man kryper ned i en varm bädd, och upplyser den om att man inte är hemma; detta gjorde undertecknad, men det tog en hel vecka, innan odjuret satte tro till det; hoppas nu på, att den glömmer adressen.

Mångfaldiga äro influensaoffren runt här! Skolor och kyrkor i Assiniboia få tjänstgöra som sjukhus. Tills dato har där inträffat 3 dödsfall. Dödsfallens antal ute å landsbygden har ej med säkerhet utrönts. Ja, nu nös jag — det är inte värt skriva mer om snuvan.

Låt oss nu närmare taga i skärskådande de tre föregångsmännen av Vasaorden no. 16 här i Canada vars porträtt finnas å S. C. T:s första sida av den 24 dennes. Ett tack till dessa för det intensiva arbete de utföra, och ha utfört inom orden. Det är ett ädelt mål de sträva för. Må det även för dem lyckas, så alla här i Canada boende svenskar kunna komma att inse fördelen och nyttan av att tillhöra denna orden, där hjälpsamhet och enighet äro två av huvudpunkterna. Vi böra minnas det gamla ordspråket: Eniga vi stå, söndrade vi falla. Måtte detta maningsord ej förklingå ohört. Studerar man dessa porträtts miner, kommer man till det resultat, att de ha gott hopp om framtiden. Vännen Egnell är så mild i skägget som om aldrig den spanska flugan existerade.

Undertecknad väntar nu för en tid finna intressanta och sakliga inlägg i ordet fritt, rörande alla de diskussionsämnen som i senaste tidningen framkastades. Såsom Folkets-hustanken, vilken tanke är beaktansvärd samt även utförbar. Så framdrages Svenska Förbundet samt alla de i samband härmed föredragna diskussionspunkterna av mr. J. P. Zetterwall.

En vänlig hälsning sändes härmed till såväl Tidningens redaktion som läsekretsen.

Observator.

NI KAN BEFORDRA EDER

HARVÄXT

Framgångsfull, Vetenskaplig Behandling FRITT

FÖR HERRAR OCH DAMER

Lider Ni av håravfall! Gränar Ert hår i förtid! Är det stripigt, klibbigt eller tovigt! Lider Ni av mjäll eller utslag på skalpen! Är ni flintskallig, eller synes det, som om Ni skall bliva det! Om Ni lider av någon av nämnda håråkommor, försumma den icke, utan försök genast att bliva botad. Dröjsmål äro farliga. Skriv efter vår illustrerade lilla svenska bok ''SANNINGEN OM HÅRET''.
(Av en framstående europeisk specialist)

FRI BEHANDLING

Vi vilja på vår egen risk bevisa, att Calvacura-behandlingen förhindrar håravfall, botar mjäll och utslag på skalpen och befordrar ny hårväxt. Vi vilja skicka Eder en $1.00 ask av Calvacura No. 1, tillika med ovannämnda lilla bok ''Sanningen om Håret'', om Ni sänder oss Ert namn och adress jämte 10 cents i frimärken eller silver för att hjälpa oss att betala utdelningskostnaderna. Klipp ut nedanstående kupong och skicka den i dag till UNION LABORATORY, 142 G Mutual Street, Toronto, Canada.

Gratiskupong för en $1.00 behandling UNION LABORATORY, 142 G Mutual St., Toronto, Canada.

Jag bifogar 10 cents att hjälpa till med utgifterna för utdelningskostnaden. Var god skicka mig ögonblickligen eder $1.00 Calvacura No. 1 och eder lilla bok ''Sanningen om Håret''. (Inneslut denna kupong i Edert brev.) (44—49)

REDOVISNING

för gåvor som inkommit till Jonas Heggström och familj i Kinistino, Sask.:

Arthur Mickelson, $10.00; Axel Sjölin, $15.00; John Lindström, $5.00; Roy Thompson, $1.00; North Star Lumber Co. $10.00; John Mickelson, $5.00; O. P. Mickelson, $15.00; I. Ingelson, $5.00; A. Hanelson, $5.00; A. Heggström, $15.00; A Friend, $1.50; C. A. Hendricks, $2.50; A Friend, $2.00; W. P. Totzke, $2.00; A Friend, $5.00; W. J. McNeil, $2.00; Tom Bartel, 50c; Past. C. O. Bostrom, $5.00; J. O. Johnson, $1.00; O. W. Sundén, $5.00; Mrs. B. M. Hendrickson, $2.00; S. A. Eliason, $10.00; A. Palm, $1.00; Axel Myer, $3.00; Mrs. C. Johnson, $1.50; Mrs. Kude, $1.00; Borghild Grambo, $2.00; Selma Nordwald, $1.00; Margareth Nordin, $1.00; Ellen Nordwald, $1.00; Erick Nordin, $5.00; Mrs. L. Hendrickson, $1.00; P. Ingelson, $5.00; Samuel Hegglund, $4.00; Hans Hanson, $1.00; L. Melgort, $5.00; Peter From, $5.00; J. D. Nordwald, $10.00; Jonas Flodell, $5.00; P. Viberg, $1.00; Gustav Eliason, $1.00; Allan Eliason, $1.00; H. E. Pearson, $1.00; Victor Nordwald, $1.00; Oscar Fellman, $1.00; E. A. Sjodin, $10.00; Frida Nordin, 50c; J. A. Strandquist, $15.00; N. E. Strandquist, $15.00; Oscar Lindstrom, $1.00; Mrs. P. Mc Gowin, $5.00; E. M. Reid, $1.00; Robt. Johnston, $5.00; Mrs. E. Edstrom, ett par skor; William Brown, $5.00; W. L. Hunlap, $1.00; James Tennert, $1.00; Fred Purdy, $1.00; A. R. Maynard, $2.00; William Kruger, $3.00; J. L. Engen, $10.00; Charles Craig, $2.00; Edward Pederson, $1.00; William Goodfellow, $2.00; Harris Sorenson, $2.00; B. M. Yake, $2.00; A. S. Henry, 50c; Scottie Leckie, $1.00; Kinistino Farmers' Supply Co., $5.00 in trade; N. Pollock, $10.00; Tom Huddlerton, $2.00; William Shristopherson, $1.00; M. B. Esplin, one sack flour; A. O. Anderson, $2.00; Ole Engen, $1.00; C. M. Larson, $1.00; L. K. Hangen, $100.00; W. H. Myers, $2.00; And. Bergrud, $2.00; A. M. Johnson, $1.00; Jonas Eliason, $5.00; W. J. McGregor, $1.00; P. W. Cessna, $15.00; J. Hermanson, $1.00; Hans Erickson, $5.00; A. E. Wickberg, $5.00; Mrs. W. Carlson, $2.00; John A. Sjodin, $2.00; Ole Nelson, $5.00; Eric Hendrickson, $2.00; J. W. Sundin, $5.00; A. Forsberg, $2.00; Charles Cook, 50c, Theo. Engen, $5.00; Hjalmar Thompson, $1.00; Fred Ternstein, $1.00; George Hendrickson, $1.00; Erick Petterson, $10.00; Johannes Holmberg, $1.00; J. N. Nordwald, $1.00; J. W. Smallwood, $1.00; Ole Olson, $2.00; Helmar Stenstrom, $2.00; Tom McLure $2.00; Louise Tell, $5.00; Robert Cook, $1.00; W. T. Purdy, $5.00 in trade (hardware); N. O. Johnson, $10.00; Conrad Johnson, $5.00.

CANADIAN LUTHERAN COMMISSION FOR SOLDIERS' AND SAILORS' WELFARE

Slegtinger og venner av vore kjekke gutter paa slagmarken og i øvelsesleirene skulde kanske like at høre lidt om hvad vi gjør.

Ja det bedste endnu er vel at vi har faat regjeringen til at ansætte en luthersk feldtprest. Captain Hjalmar O. Grønlid er nu ansat i Winnipeg.

Han var tilstede ved vort møte av executiv komiteen den 3ie oktober. Det satte mot i os naar vi fik hilse paa ham i Kongens uniform — vor lutherske kirkes representant blandt Canadas feldtprester. Den forige søndag hadde han holdt sine første gudstjenester, og det var ikke bare en men tre. Fra sekretæren av National War Council av Y. M. C. A., hr Dawson, som ogsaa av major Graham, senior feldtprest i Winnipeg, fik vi høre at vor kirkes representant hadde git et godt indtryk. Men best av alt at de nævnte at han hade præket aand og naade "straight from the shoulder". Dette var det gutterne vilde ha, og det eneste som var vært noget sa major Graham som har været feldtprest i Frankrike omtrent tre aar. Der er vore mænd ikke tilfreds med alslaks historier med lidt religion blandet ind, men vil ha det ene nødvendige — budskapet om naaden i Jesus Kristus. Vi viste nok at dette var Grønlids standpunkt men det var allikevel godt at faa høre dette av de ledende mænd.

Det synes som om kjernen i religion og kristendom — erkjendelsen av synd i os og naaden i Kristus — nu mer og mer kommer til sin ret, og at skaldet — moralitet og verslige ting taper endog sin popularitet. Gutterne vil ha egte aandelig føde, Herrens ord. At vi kan faa være med at utdele dette levsens brød til dem som trænger det saa saare i kampen, ja nogle i døden, det er stort.

Vi har prøvd at faa regjeringen til at ansætte fler feldtprester av vor kirke men det har ikke lykkes os saa vidt. Der er ikke en eneste baptist eller congregationalist feldtprest i hele vesten (østen kjender vi ikke til) saa vi faar vel ikke klage. Saa prøvet vi at faa Y. M. C. A. til at ansætte en luthersk prest ved deres organisation og da helst for at faa ham til Frankrike saa snart som mulig. Det gik bedre. Vi har nu kaldt to mænd og har faat løfte om at ialfald en vil med al sansynlighet kunde sendes "overseas" efter en kortere prøvetid i en av øvelsesleirene.

Men det er ikke saa let at faa mænd. Det maa være borgere og ellers skikket til dette særarbeide. Vi haaper vi faar dem vi har kaldt. Disse vil da tildels lønner av vor Commission saa længe som de er her. Saa snart de reiser "overseas" er de regjeringens mænd, faar den samme rang og betaling som en feldtprest. Disse vil da ikke bli knyttet til noget enkelt regiment, men vil bli kjendt som lutherske prester med Y. M. C. A. og ha frihet til at besøke vore gutter paa den del av fronten. Gjennem disse kunde vi naa fler av vore egne. Vi haaper at begge disse som nu er kaldt snart antar og at en ialfald snart kan faa reise til fronten for der at opmuntre vore gutter med det mest opmuntrende av alt — Kristi evangelium.

Saa har vi søke at komme i raport med vore gutter ved personlig at tale med dem i øvelsesleirene, gjennem breve, sende dem smaa interessante kristelige fortællinger og traktater, testamenter og vor salmebok som vi har faat trykt efter den som National Lutheran Commission giver sine gutter i Staterne. Men vi har desværre ikke adresserne til mange av vore gutter, og de som vi har er for det meste ikke længer den rigtige. Du som læser dette send os navnene paa dem som du vet om og den nu korekte adresse. Det vil ikke forstyrre os om vi faar det samme navn fra flere. At vi faar dem det er hovedsaken. Kun da kan dine venner, eller din søn faa godt av dette arbeide. Vi søker at hjelpe og opmuntre dem alle. De som vi faar vite gjennem "Cassuality" listen eller anderledes, at de er saaret faar et personlig brev. La os faa gjøre dette for din søn eller din ven ogsaa!

Nu er jo alt arbeide indstillet paa grund av den spanske influensa, men saa snart som det tillates er vi forberedt paa at ha mænd ved alle øvelsesleirene som vil ta sig av vore gutter.

For det som er gjordt, og for det som vi venter at gjøre maa der lidt penger til. Executiv komiteen besluttet at ha en drive fra den 17de til den 23de november, men den er naturligvis udsat ogsaa. Pastor O. E. Olmon har rekommenderats som "campaign manager" blandt de svenske lutheraner. Han vil nok la høre fra sig bare han faar slippe ut iblandt folk for at tale den sak og samle penger. Det koster ikke saa lite at gjøre det arbeide som vor Commission utfører. Vi maa lønne vore mænd saa de kan leve av det, ellers kan vi jo ikke vente at faa dem; og det koster nu i de større byer hvor vore øvelsesleire er. Testamenter faar vi gratis, men saa er der vor Service Book, smaa kristelige fortællinger, traktater, porto osv. Men hvem av os tænker vel paa omkostningen naar vi sender en liten bok eller et brev til en ven og da især til en i armeen? Men for Canadian Lutheran Commission blir der mange smaa bøker, breve, frimerker. Men pengene kommer nok. Vi kjender vore lutherske folk og da maaske især de av Vikingblod. De vil ha noget gjordt for sine representanter i denne kamp for frihet og folkets rettigheter. Saa pengene kommer nok naar vi bare kan faa lade folk vite om denne indsamling og arbeidet i almindelighet. Men dette sidste vil ikke være sa liketil nu da det begynder at lakke mot vinter og det vil ikke være saa let at komme rundt og faa samlet folk for at vække interesse. Men det skal nok pastor Olmon klare. Vi tvivler ikke paa det.

Naar nu krigen er tilende, som vi haaper at den snart blir og det serlysere ut hver dag og naar vi har gjordt det vi kan for vore mænd naar de kommer tilbake, da vil vi sikkert være stolte av det lille vi har faat lov til at gjøre for dem.

De penger som da maatte bli tilovers vil overgives til de forskjellige kirkesamfund eftersom hver av disse har ydet til vort fond. Samler til eksempel et samfund fjerdedelen saa faar den tilbake fjerdedelen av det som blir tilovers. Disse samfund kan da paa aarsmøte selv bestemme hvad dette skal brukes til — mission, skoler, osv. Og om krigen skulde være tilende om en meget kort tid saa vil vist ingen av os angre paa det at vi hadde givet lidt mer end der vær adsolut nødvendig. Dette vilde da være et herlikt takoffer for freden, overgivet til vor kirke for at det store fredens budskap kan naa frem til fler og fler.

Maatte naadens og fredens gud give at vi snart kan faa byde vore kjære gutter velkommen tilbake til vore menigheter for der i taknemlighet at hjelpe os som har gjordt lit for dem mens de har været borte fra os dog ikke glemt av os.

Med venlig hilsen
Canadian Lutheran Commission for Soldiers' and Sailors' Welfare.
C. N. Sandager.

TILL JOHN E. LIDHOLM

Värderade red.!

I S. C. T. av den 24 oktober skriver mr John E. Lidholm i en artikel om Vasaorden följande:

"Helt nyligen hava mer eller mindre förtäckt ordade anfall kommit från ett läger, där det högljutt proklamerats samling, samarbete, lyftning, ideal, kultur etc. "Consistency, thou art a jewel!" heter det. Huru samling och samarbete bland landsmännen i Canada kunna befordras genom dylika snapphane-metoder är svårt för den oinvigde, att begripa. Icke kan det väl tillhöra de högre gradernas mysterier i det ordenssamfund, som har tagit "tro, hopp och kärlek" som sitt lösenord. Nej, det är nog ett uttryck av den kungliga svenska avundsjukan, vilken fula åkomma ej ens studiecirklar och gradtempel lyckats bota."

Undertecknad anhåller om att mr Lidholm ger oss "svart på vitt" för att bevisa det "mer eller mindre förtäckt ordade anfall" kommit Vasaorden till del från Goodtemplarorden i Canada.

Axel J. Carlson.

"ORDET FRITT"

Värderade Red.

På förekommen anledning var av godheten och bered plats för en förklaring.

Undertecknad har ett par gånger uttalat sig om avdelningen "Ordet fritt" i Eder eljest utmärkt redigerade tidning. Det första förekom i salig "Framåt" och det andra i "Idog". Båda syftande åt samma håll, ha orsakat de mest lyckade krumsprång på tankens och tankekládningens arena. I båda dessa uttalanden har jag kritiserat den dåliga urskiljning varmed avdelningen ifråga redigeras, med stöd av de givna reglerna för denna avdelning fördömt de personliga smädelserna, som tid efter annan förekommit, ävenså de osnygga fantasifoster, som gång på gång hittat sin väg till avdelningens spalter. Jag har aldrig yrkat på avdelningens borttagande, aldrig förnekat eller missunnat tidningens läsare det nöje, som tidningsskrivning medför, utan har motsatsen varit det önskade resultatet. Detta har dock icke red. Brown förstått, och detta emedan han kan icke förstå det, ty han får icke förstå det — han är icke fri, han står under toffeln för en handfull grälsjuka svenskar, vilka hota att upphöra med tidningen om deras alster icke intagas. Jag hade för någon tid sedan ett samtal med red. Brown i detta ämne och vi kommo då överens. Jag erkände avdelningens värde och redaktör Brown erkände att avdelningen borde hållas fri från här ovan antydda alster, och jag är säker om att han fortfarande gör det.

I S. C. T. för den 26 september skriver dock red. Brown:

"Hr Carlson talar om lösa tyglar. Det förvånar oss knappast, ty vi ha oss bekant, att han icke fullt fattat en av demokratiens mest fundamentala principer: yttrandefriheten."... Därefter talar red. Brown om vad avdelningen är: "en plats där alla svenskar kunna mötas" o. s. v. Men han nämner icke ett ord om det jag kritiserat. Det talar han tyst om. Det är också ett sätt varpå att ventilera saker och ting. Om red. Brown ger personliga smädelser, hätska skriverier och dåraktiga utfall namn av villkor för bevarandet av demokratiens mest fundamentala princip, yttrandefriheten, då är det ju icke mer att säga i denna sak, utan då gäller det väl att samla så mycket som möjligt av sådant stoff. Men så är det nog icke. Red. Brown hyser nog samma uppfattning som flertalet av Canadas tänkande svenskar i detta fall. Jag är icke ensam om min uppfattning om "Ordet fritt". Kan red. Brown skaffa ett hundra svenskar som äro i favör av den osnygga skrivningen skall jag taga på mig att skaffa resten av S. C. T:s prenumeranter emot densamma. Jag är också övertygad om att red. Browns anhängare skulle kvalitativt falla till fota. Det har sagts att "Ordet fritt" är den sida i tidningen som läses först. Detta må vara sannt så långt det räcker. Jag känner många vilka aldrig kasta en blick på den sidan, jag känner ännu flere begåvade och skrivkunniga svenskar som aldrig skrivit en rad i "Ordet fritt", vilka hålla sig för goda att blanda sina tankars enkla dräkt med de alster jag velat fördöma.

Red. Brown känner ännu icke sina läsare. De, som meddela sig genom "Ordet fritt" har han på sina fem fingrar, men de övriga lär han aldrig känna förrän han gått från den enes hus till den andres. Då kanske red. Brown kunde få se sakerna i det rätta ljuset.

I samband härmed anser jag mig böra påpeka en annan sak. Mitt första uttalande i denna sak i "Framåt" föranledde Canada Posten och dess skribenter, att i den bekanta striden mellan dem och red. Brown använda mitt uttalande i felaktig riktning. Som redan är anfört uttalade jag mig mot smädeskrivningen i "Ordet fritt", men sagda parti använde mig som vapen mot red. Brown och hans "kristusfientliga tendenser".

Jag trodde icke att detta kunde ha så stor betydelse och har icke förr ansett det vara nödigt påpeka detta. Men då jag ser att så pass tankfulla män som K. R. Jönson i Buford, Alta. icke kan läsa innantill, börjar jag tro att det gjort skada.

Vad hr Jonson beträffar har jag alltid havt ett stort nöje av att läsa hans korta, men ofta träffande insändare och jag beklagar att han tror i likhet med red. Brown att jag missunnar honom nöjet att skriva. Skötte alla sig så utmärkt som hr Josnson skulle icke min röst höjas mot "Ordet fritt". Men så länge som en handfull oresonliga krutgubbar tillåtas kasta dynga i ansiktet på en den ene och än den andre, så länge kommer jag att icke tiga.

Tillåt mig till sist anföra ett exempel av de många. En gång skrev pastor Edkvist i S. C. T. att svenskarne var ett sjunkande folk. I vilket avseende var visserligen svårt att finna av artikeln, men tror någon att de icke sjunkande svenskarna gjorde sig mödan utreda huruvida påståendet var sanning eller icke? Nej, istället överöstes skribenten med otidigheter av den värsta välta varav icke ett ord antydde någon eftertanke. Bara gläpord och smutskastning och ett enhälligt: Svenskarna är icke ett sjunkande folk! Men kunde någon bevisa motsatsen? Nej, bara skällsord till svar. Kunde en enda stiga fram och säga: "Se detta har vi svenskar gjort"? Nej, ärekränkning var det enda man kunde visa fram. Och allt detta i trots av pastor Edkvist är en av den mest sympatiska människa man gärna kan träffa, och en man för vilken svenskarnes trevnad betyder lika mycket som för någon annan. Och vad blev resultatet? Är Svenska Nationalbiblioteket en man minus så är det på grund av det mottagande som bestods honom.

Alla känna till vilken strid det blev efter den artikeln. Orsaken till striden fanns dock icke i pastor Edkvists artikel, utan i en insändare i "Ordet fritt" "En dröm", så hemsk och så drypande smutsig att en vämjdes. En liknande insändare förorsakade den religiösa diskussionens upphörande o. insändare är det som gjort red. Brown hemgjord "Kristusfientlig". Tag bort detta smutsskrivande och friden och endräkten skall räcka bra mycket längre.

Har jag med dessa rader kunnat klargöra min ställning i denna sak är jag nöjd. Har jag kunnat bidraga att göra S. C. T. ytterligare "en stor tjänst" är jag nöjdare och blir avdelningen "Ordet fritt" en plats "där alla svenskar kunna mötas i tankeutbyte, vare sig de äro lärda eller olärda".... då är jag nöjdast.

Axel J. Carlson.

Vi äro fortfarande tacksamma mot hr Carlson för hans omtanke om Ordet Fritt. Men vi fatta icke, vilken rätt han har att kalla en massa hederliga svenska män och kvinnor, som skriva i tidningen, för "en handfull grälsjuka svenskar". Vi undra, om det icke är att "kasta dynga", för att använda hr Carlsons eget vackra språk. Och vi kunna upplysa hr Carlson, att vi icke stå under toffeln vare sig på denna "handfull grälsjuka svenskar" eller på någon annan "handfull". Det torde ganska tydligt ha framgått av tidningens redigering. Vi ha mer än en gång tagit risken att förlora en prenumerant, då vi trott oss handla rätt. Även torde vi känna våra läsare nära nog lika väl som hr Carlson, ehuru vi kanske icke gått så mycket "från den enes hus till den andres", som hr Carlson gjort. Men vi ha samtalat med massor av dem.

Vi medgiva, att det understundom kan ha inkommit insändare i tidningen, som varit väl skarpa — "det händer i de bästa familjer." Vi ha dock många gånger vägrat plats för insändare, emedan de varit "osnygga", och det är icke sällan, vi måste använda vår censurpenna och överstryka mycket i de insända breven. Vi ha även alltid sökt avvärja s. k. bygräl och avlyst diskussion, som börjat arta sig åt det hållet. Hr Carlson har väl icke varit blind därför? Det kan otvivelaktigt ofta vara på sin plats, att personer, som begå dumheter eller fälla dumma offentliga yttranden, få sig litet skarpt till livs. Hr Carlson själv har varit med om att giva dylikt i S. C. T.

Det var just mr K. R. Jonson i Buford, Alta., som förra året skrev, att prof. Lager och hr Carlson stodo på samma plan, då det kommer till yttrandefriheten, ehuru hr Lager är mera "satanisk". Och någon sanning låg nog däri. Hr Lager anser, att allt bör uteslutas ur en korrespondensavdelning, som icke faller honom på läppen. Hr Carlson går väl icke så långt, men om någon vågar driva en smula med eller skarpt kritisera en person och hans dåraktiga uttalanden, så vill hr Carlson tysta ned honom. Vi minnas även den religiösa diskussionen i S. C. T. Hr Carlson hade säkerligen icke opponerat sig mot den, om den förts helt ensidigt, om endast den ena parten fått yttra sig. Om så skett, hade hr Carlson nog icke yrkat på dess upphörande. Denna diskussion förorsakade oss en massa obehag och besvär. Vi skulle icke vilja ha den tillbaka. Men vi fråga oss ändock mången gång själva: Var det rätt? Var det rätt att på detta sätt nedtysta en massa röster? Var det rätt, då man betänker, att det finnes ett svenskt organ i Canada, där den mest krassa vidskepelse och övertro framföres som eviga sanningar, vilkas betvivlande medför evighetsstraff, och då detta organ absolut stänger sina dörrar för någon som helst opposition? Borde det icke finnas en plats, där dylik kunde framföras? Vi veta icke riktigt, hur vi skola besvara dessa frågor. Vi vilja som sagt, för egen trevnads skull, icke ha tillbaka den religiösa diskussionen, men vi få ändock ibland för oss, att hr K. R. Jonson, mr N. J. L. Bergen m. fl. icke hade så orätt, när de yrkade på dess fortsättande.

Och så i allt. Yttrandefriheten bör vara den största möjliga, åtminstone i en svenska tidning i Canada. Vi skulle svika de mest fundamentala demokratiska principer, om vi icke värnade om yttrandefriheten. Vi ha varit och vi äro eniga med hr Carlson, att "Ordet Fritt" bör hållas fritt från "osnygga" skrivelser. Men kanske hr Carlson och vi icke alltid komma överens om vad som är "osnyggt" eller icke, vad som bör uteslutas eller icke. Anledningen till hr Carsons dåliga humör denna gång är, att vi publicerade en insändare mot ett av hans uttalande i Idog. Vi delade ingalunda insändarens uppfattning i denna sak, men vi ansågo dock, att han hade rätt att tala. Han skämtade även smått med hr Carlson. En del av detta skämt kanske missförstods av oss då och kunde möjligen ha strukits, en eller annan rad. Men vi tro, att hr Carlson själv ibland varit lika elak i S. C. T. mot sina antagonister.... ....

Vi äro tacksamma, att hr Carlson påpekar, att man i Canada Posten felaktigt använt ett uttalande av hr Carlson mot Ordet Fritt. Vi tycka dock, att hr Carlson redan långt före detta bort påpeka detta och vilken person det var, som i Canada Posten i oärligt syfte och för att komma åt oss personligen använde sig av hans uttalande. Men bättre sent än aldrig.

Vi tro icke, att vi förmått övertyga hr Carlson, och han har ju lovat att icke tiga, om Ordet Fritt icke blir i hans smak, och antagligen i fortsättningen sätta åt redaktören. Bättre och manligare vore att på sansat och sakligt sätt söka vederlägga de insändare, i vilka hr Carlson icke kan instämma, och som han icke tycker om. Det vore mera demokratiskt än att helt enkelt neka folk av annan uppfattning att få offentligen framföra sin mening.

Skulle hr Carlson vilja namngiva de "krutgubbar", han önskar förneka rättighet att offentligen uttala sig?

Vi skulle dock vilja hoppas, att vi kunde bli eniga med hr Carlson i denna fråga. Men vi kunna icke frångå demokratiska principer för att bli det. — Red.

IMMIGRANTEN

En immigrant är en person, som då han landar i Canada tituleras av de engelsktalande med det välljudande namnet Jan, och vars framtida perspektiv mynnar ut i ett enda stort ?-tecken. Ett fullväxt barn, främmande för allt som möter ögat i natur och folkliv, obekant med språk och arbetsmetoder samt värdeförhållanden.

En sex a sju år senare kunna vi möta samma immigranter som välbesuttne farmare, skickliga hantverkare, förmän på byggnadsföretag och verkstäder, eller med ett ord, komna lika långt fram för näringsförvärvet som de, vilka icke hade dessa hinder att överkomma. De flesta immigranter äro fattiga arbetare, ha pengar endast för överresan och många låna även till det, men vore de ej i besittning av guld, voro de rika på förhoppningar, och manades av en stark okuvlig vilja framåt. Vi böra lägga märke till detta, att de som emigrera från ett land till ett annat, äro just de, som hava förtroende för sig själva och veta, vad de vilja. Detta gäller alla och svenskarna isynnerhet, men huru stort än detta karaktärsdrag är för den enskilde individen, är det dock ett hinder för allmän svensk samling, så många huvuden, så många idéer.

Drivfjädern till all immigration är livsuppehället (matfrågan) och detta viktiga problem, vars lösning hade sin svårighet i gamla landet, är ej så lättlöst för en vanlig arbetare även här i Canada. Landet är rikt nog på allt, som kunde behövas för att tillfredsställa detta behov, men det industriella affärssystemet, eller vad vi i dagligt tal kallar big business, med sin tidtals forcerande och avslappnande affärsmetod, har gjort arbetarens ställning osäker om morgondagens utkomst.

Det skrivs i tidningarna om behövligheten av dessa immigranter för svenskhetens bevarande och samlingstanken, men med den ständiga osäkerheten om vistelseort, blir problemet svårlöst. Farmarne åter äro de enda, som ej kunde ursäktas, ifall förbundstanken faller om intet, men även de böra ses i de förhållanden, som råda på landsbygden. Den största delen av de svensk farmarne äro obemedla de arbetare och det tager år av hårt arbete och försakelse, innan de komma sig så i en oberoende ställning, att de kunna släppa näringsbekymren för en stund och begrunda nationell samling för byggandet av högskolor, lasarett, m. m.

Under de senaste fyra åren har dessa immigranter varit föremål för olojala beskyllningar av både egna landsmän och andra politiska svansviftare, som haft några egna intressen i sikte. Men i ett nu äro förhållandena ändrade, det talas om oss, som de mest önskvärda av alla immigranter. Detta är ett bevis på det amerikanska tänkesättets osäkerhet och ombytlighet, och ursäktas även av immigranterna, som först av alla veta, huru det är, att bli rosad eller hutad, allt eftersom affärsförhållandena svänga sig. En svensk immigrant kan aldrig bli en flaggviftande engelsman, men är villig att bli en canadensare, med tanke på sitt adoptivland, som sitt, med lika skyldigheter, men också lika rättigheter. Denna rättvisa princip har även vårt nuvarande government iakttagit, trots den illvilliga propaganda som förts i tidningspressen. Vid bedömandet av de svenska immigranternas politiska idéer äro de mest skeva uppfattningar gjorda, även av dem, som tycks stå dem nära, med sina faderliga råd och varningar för socialismen. Sanningen är den, att de flesta ha ingen som helst partipolitik. Och förklaringen av detta ligger nära tillhands. Den partipolitik, som förts här i Canada mellan de båda partierna, konservativa och liberala, har varit allt annat än tilltalande för dem, utom några, som genom att agitera för endera partien haft ekonomisk vinst. Men resten av dem ha haft den uppfattningen, att de voro kött av samma kött och ben av samma ben och således detsamma vilka som sutto vid styret. Socialdemokratien åter är ju den, som således skulle vara den rätta färgen, om de skulle medföra några idéer från gamla landet, där den kommit så långt, att det blivit det härskande partiet vid statsrodret, men nya förhållanden skapa nya idéer, så är det ock med immigranten. Han kommer till ett land, där det är allmän rösträtt, ingen gammal aristokrati att lyfta hatten för, där det står honom öppet att för tio dollars bliva ägare av 160 acres

(Forts. å sid. 7.)

KVINNOR SOM LIDA

Femol Dr. Cazo's Specific erbjuder eder hälsa och styrka. Efter att ha visat sitt värde i tusentals fall erbjudes nu Femol till lidande kvinnor i Canada. Det är icke ett hemligt läkemedel — dess exakta formel står tryckt på varje låda. Det innehåller endast grönsaksextrakt, som högeligen prisats av läkare för deras höga värde som tonik och läkemedel för kvinnans speciella organ, de huvudsakliga varande:

Squaw-Vine — Star-Grass — Cramp-Bark and Black-Haw

Inga extravaganta påståenden göras om Femol; vi veta av erfarenhet att dess användande skall följas av stora fördelar, och därför inbjuda vi varje

FLICKA, HUSTRU ELLER MODER

som lider av svaghet, sjukdomar egendomliga för deras kön, som lida tålmodigt och ofta tyst förfärliga plågor, som äro så fatala för den kvinliga styrkan, behaget, skönheten och livet, att giva Femol ett försök på vår bekostnad.

En generös fri behandling, tillräcklig att bevisa FEMOLS botande kraft erbjudes varje kvinna, som efterskriver det. Med denna behandling sändes Dr. Cazo's illustrerade bok om kvinnosjukdomar. FEMOL säljes på varje apotek $1.00 per låda, 3 lådor för $2.50 eller sändas portobetald vid mottagandet av denna summa. Adressera

THE CAZO MEDICAL INSTITUTE,
Room No. 1 Place Royale, Montreal.

Dr. Philip A. Eckman

Skandinavisk Tandläkare

Tändernas vård

får icke försummas, om ni önskar behålla eder goda hälsa. Det har bevisats att alla svåra sjukdomar komma av dåliga eller försummade tänder. — Jag står med nöje till eder tjänst och vill giva eder alla råd jag kan och vill undersöka edra tänder gratis.

TÄNDER UTDRAGAS SMÄRTFRITT

ALLT ARBETE GARANTERAS

Dr. PHILIP A. ECKMAN

Manitoba Hall Block,

293 Portage Ave., Winnipeg, Man.

DEN HAR KOMMIT!

IDOG

Organ för Canadas Skandinaviska Storloge av I. O. G. T.

Utkommer en gång i månaden åttasidig, tryckt på fint glättat papper.

Den kostar endast 75 cents per år. Kommer att innehålla de bästa möjliga uppsatser i ideella och sociala frågor.

Redaktionen har satt sig i förbindelse med de allra bästa pennor på dessa områden för att försäkra sig om deras bidrag.

IDOG skall ej bli ett ensidigt ordensorggan endast.
IDOG skall bli väckande och upplyftande.
IDOG bör därför finnas i varje hem i Svensk-Canada.
Vårt folk är ej längre ett sovande folk.
Nej, ty IDOG har kommit.
Insänd eder prenumeration til

IDOGS expedition

72 Boyle Street, Winnipeg, Man., Canada

Alfr. Egnell

SVENSKA MÄN OCH KVINNOR

ÖNSKAS svenska män och kvinnor att lära barberaryrket, då hundratals canadensiska barberare måste lämna sina platser och barberarstugor för att gå in i armén. De ha blivit tvångsutskrivna. Nu är eder bästa chance att lärar ett gott yrke och komma in i en god affär för eder själv. Vi betala eder god lön, medan ni lär och skaffa eder första klassens plats, sedan ni fullbordat kursen, från $18 till $25 per vecka. Eller kunna vi starta in eder i egen affär för månatliga avbetalningar. Endast en vecka för att lära sig. Hundratals män och kvinnor ha lärt barberaryhket i våra skolor, och draga stor betalning eller hava sina egna barberarstugor. Spara järnvägsbiljett genom att besöka närmaste Barber College. Efterskriv eller kom in för fri katalog

HEMPHILL'S BARBER COLLEGES, 220 Pacific Ave., Winnipeg.

Avdelningskontor i REGINA, SASKATOON, EDMONTON, CALGARY.

Vi lära även TELEGRAFI, MOVING PICTURE OPERATION i våra yrkesskolor rvid 209 Pacific Ave., Winnipeg

DEN GAMLA, BERÖMDA LÄKAREANSTALTEN,

N. ROSENBERG CO.,

Dr. T. W. DEACHMAN, Med. Sup't.

BEHANDLAR MED STOR FRAMGÅNG

Privata och nervösa sjukdomar,

förorsakade af ungdoms-dårskaper, onaturliga vanor, med alla deras förfärliga följder, såsom förslappning, förlust af lifskraft, opasslighet för affärslifvet, njur- och blåssjukdomar, svag rygg o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt och i djupaste hemlighet med säkra och pålitliga mediciner.

"LIFVETS HEMLIGHETER"

en af oss utgifven bok på 48 sidor, omhandlande lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, deras följder o.s.v.; den borde läsas af hvarje ung man. Sändes fritt i förseglodt omslag till hvar och en som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till

N. ROSENBERG CO., 117 N. Dearborn St., Rooms 209-210, Chicago, Ill.